

ትምህርት 11

የሐዋርያት ሥራ 14: 1-15:35

የመጀመሪያ ቀን፡ -የሐዋርያት ሥራ 14: 1-20

ከ 46-48 ዓ.ም ድረስ የተደረገውን የመጀመሪያውን የጳውሎስና የበርናባስን ሚሲዮናዊ ጉዞ ባለፈው ሳምንት አይተናል። በአሕዛቡ ዓለም በተለይም በዛሬዋ ቱርክ እንዴት ወንጌሉ እንደተስፋፋም አይተናል። በተጨማሪም የመሪነቱ ቦታ ከበርናባስ የአሕዛቡ ሐዋርያ ወደነበረው ወደ ጳውሎስ እንዴት እንደተሸጋገረ አይተናል። ከአሁን

ወዲህ የሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ የሚያተኩረው እግዚአብሔር በጳውሎስ በኩል ወንጌሉን ያኔ በነበረው ዓለም እንዴት እንዳስፋፋው በሚተርከው ታሪክ ላይ ነው።

በጲስዲያ አንጾኪያ የመጀመሪያው የጳውሎስ መልእክት ተመዝግቦልናል። ይህም መልእክት የኢየሩሳሌም ሕዝብና ገዢዎች እንዳደረጉት፣ አይሁዳውያኑና አሕዛብ ኢየሱስን እንዳይክዱ የሚያሳስብ ነው። ከተማውም ሁሉ በሚቀጥለው ሳምንት ጳውሎስን ለመስማት ሲሰበሰቡ፣ አይሁዳውያን በቅናት ተሞልተው መሳደብ ጀመሩ። በዚህን ጊዜም ጳውሎስ አይሁዳውያኑን «የእግዚአብሔር ቃል አስቀድሞ ለእናንተ ይነገር ዘንድ ያስፈልጋል፤ ከገፋችሁት ... ወደ አሕዛብ ዞር እንላለን» ይላቸዋል። የራሱ ሕዝቦች የሆኑት አይሁዳውያን በሕይወቱ ሙሉ በጳውሎስ ላይ ያስነሡትን ተቃውሞ በእንዲህ ዓይነት ሁኔታ ነው የሚጀምሩት። አሕዛብ ደግሞ የደገንነት በር ስለተከፈተላቸው በጣም ደስ ብሏቸዋል፤ ብዙዎቹም አመኑ፤ ወንጌሉም በአገሩ ሁሉ ተስፋፋ።

በእርሱ ላይ የተነሣው ተቃውሞ ሲባባስ፣ ጳውሎስና በርናባስ ወደሌሎች ከተሞች ሄዱ። የእግዚአብሔር ቃል ሲከብር፣ በዚያው መጠን ተቃውሞውም ይጨምራል። ጳውሎስና በርናባስም በየከተማው ሲሄዱ፣ ተናደው የነበሩት አይሁዳውያን ይከታተሏቸው ነበር፤ ሆኖም የእግዚአብሔር ኃይል ይገለጥ ስለነበር ብዙ ሰዎች አምነዋል። በየከተማውም ይቀርቡ የነበሩት የጳውሎስ መልእክቶች የራሳቸው የሆነ ባህሪ ነበራቸው። የዛሬውን የመጽሐፍ ቅዱስ ክፍልም ስታነብ፣ ዛሬ ወንጌልን በተቀናጀ መልክ ለመስፋፋት የሚጠቅሙ ናቸው የምትላቸውን ነጥቦች ተመልከት።

የሐዋርያት ሥራ 14፡ 1-15፡ 35 አንብብና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጥ። ጥያቄ 1 ሀ) ጳውሎስና በርናባስ የሄዱባቸውን ከተሞች በዝርዝር ጻፍ። ሥፍራዎቹንም በካርታው ላይ ተመልከት። ለ) ጳውሎስና በርናባስ ወደ ሶርያዋ አንጾኪያ ሲመለሱ ያደረጉት ነገር ምንድነው? ሐ) በኢየሩሳሌም የሸግግሌዎች ስብሰባ ላይ፣ ዋና የመወያያ ጥያቄ የነበረው ምንድነው?

የሐዋርያት ሥራ 14፡ 1-20 እንደገና አንብብና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ጥያቄ 2፡ - ሀ) የጳውሎስና የበርናባስ የኢቆንዮን መልእክት ያስገኘው ውጤት ምንድን ነው?

ለ) በዚህ ሥፍራስ ችግር የፈጠረው ማነው?

ሐ) በልስጥራን የነበረው እግሩ የሰለለች ሰውዬ ሲፈወስ፣ የሕዝቡ ምላሽ ምን ነበር?

መ) ወደ ጳውሎስና በርናባስ የነበራቸው አመለካከት እንዲህ በቅፅበት የለወጠው ነገር ምንድነው?

ሠ) ሁለቱ ሰባኪዎች ከልስጥራን ተነሥተው የሄዱት ወዴት ነው?

የጲስዲያዋን አንጾኪያ ትተው፤ ጳውሎስና በርናባስ በ100 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ወደ ምትገኘው ወደ ኢቆንዮን ያመራሉ። ወንጌሉን በግስራጩ ረገድ ጳውሎስ የነበረው ዕቅድ፣ በትላልቅ ከተማዎች ላይ አብያተክርስቲያናትን መመሥረት ነው። ይህንንም

የሚያደርገው፣ ከእነዚህ ቦታዎች ተነሥቶ ወንጌል በአካባቢው ሥፍራዎች ይሰራጫል ብሎ ያምን ስለነበር ነው።

ጥያቄ 3:- ዛሬ ወንጌልን በኢትዮጵያ ውስጥ ለማስፋፋት ሲባል፣ ይህንን ዕቅድ ልንጠቀምበት የምንችለው እንዴት ነው?

በኢቆንዮን ብዙ አይሁዳውያንና አህዛብ አምነዋል። ለተወሰነም ጊዜ፣ ጳውሎስና በርናባስ በድፍረት ይናገሩና እግዚአብሔርም የመልእክቱን እውነተኛነት ድንቅና ተአምራት በመሥራት ያረጋግጥላቸው ነበር። ሆኖም፣ አንዳንድ አናምንም ብለው ያሉ አይሁዳውያን በጳውሎስና በበርናባስ ላይ ብዙ ሰዎችን አስነሡባቸው። ከተማዋም፣ የተከፋፈለች። አንዳንዶቹ አይሁዳውያንና አሕዛብ በተለይም በመሪነት ቦታ ላይ ያሉት፣ በሐዋርያቱ ላይ ተነሡባቸው። ጳውሎስና በርናባስ ሊወግሯቸው እንዳሰቡ ሲሰሙ፣ የኢቆንዮን ከተማ ትተው፣ ስለ ኢየሱስ ለመስበክ ወደ ሌላ ሥፍራ ይሄዳሉ። ይህን ሲያደርጉ ግን አዳዲስ አማኞችን ከበስተኋላቸው ትተው ነው የሄዱት።

ጥያቄ 4:- በምትናርበት አካባቢ ወንጌልን እንዴት ማስተማር እንደምትችል እስቲ አሰብ። ስብከትህን የምትጀምረው ከየት ነው? ለሰዎች ሁሉ ለማዳረስ የምትጥረው እንዴት ነው?

ጥያቄ 5 :- ችግር ሲፈጠር ከዚያ ቦታ ተነሥቶ መሄድ ትክክል የሚሆነው መቼ ነው? ትክክልስ የማይሆነው መቼ ነው?

ጳውሎስና በርናባስ ኢቆንዮን ትተው ወደ ልስጥራንና ደርቤን ይሄዳሉ። በሄዱበትም ቦታ ሁሉ፣ ወንጌልን ይሰብኩ ነበር።

መጀመሪያ የሄዱት፣ ከኢቆንዮን 35 ኪ ሜ ርቀት ላይ ወደምትገኘው ወደ ልስጥራን ነው። በዚያም ጳውሎስ ሲሰብክ አንድ እግሩ የሰለለችበት ሰውዬ ያዳምጠው ነበር። ጳውሎስም ይህ ሰው ወንጌልን እንደተጠማና ለደገነነት ብቻ ሳይሆን ለፈውስ የሚበቃ እምነትም እንዳለው አየ። ከዚያም ጳውሎስ «ቀጥ ብለህ በእግርህ ቁም» ሲለው ሰውዬውም ቃሉን በማክበር በሙሉ ልብ ታዘዘና ብድግ አለ፤ ፍጹም ድና መራመድ ጀመረ።

ጥያቄ 6:- ይህ ተአምር በሕዝቡ ላይ ያመጣው የተሳሳተ አመለካከት ምንድነው?

ልስጥራን፣ ብዙ አማልክትን የሚያመልኩ አሕዛብ የተሰበሰቡባት ከተማ ናት። ሰዎች አንድ ተአምር ሲያዩ፣ ወዲያውኑ ያንን ነገር የሚገነዘቡት ከራሳቸው አምልኮ ጋር በማስተያየት ነው። ስለዚህም ክብሩን ለእግዚአብሔር ከመስጠት፣ ለሌሎች አማልክት ይሰጣሉ። በዚህም መልኩ፣ ጳውሎስና በርናባስ የሰውን መልክ ይዘው የመጡ ሄርሜንና ድያ የሚባሉት የግሪክ አማልክት መሰሏቸው። ሄርሜንና ድያ የሚባሉት የግሪክ አማልክት በልስጥራን የሚመለከትና ብዙ ተከታዮች የነበሯቸው አማልክት ናቸው። ለበርናባስ የተሰጠው ድያ የሚለው ስም የዋነኛው አምላክ ስም ነበር። ለጳውሎስ የተሰጠው ሄርሜን የሚለው ስም ደግሞ፣ የድያ ቃል አቀባይ የነበረ አምላክ ነው። ይህን ዓይነቱንም ክፍፍል ያደረጉት፣ ምናልባት ብዙውን ጊዜ የተናገረው ጳውሎስ በመሆኑ ነው።

የአንካሳውን ሰውዬ መፈወስ ሊያዩ፤ አማልክት ናቸው ብለው በማሰባቸው፤ ሕዝቡና የድያ ካህናት ኮርማዎችንና የአበባ አክሊሎችን አምጥተው ሊሰጩባቸው ወደዱ። በራሳቸውም ቋንቋ ይነጋገሩ ስለነበር፤ ጳውሎስና በርናባስ የሚያደርጉትን ፋሎ አልተገነዘቡም ነበር። ከዚያም፤ ልክ ሰዎቹ የሚያደርጉትን ነገር ሲገነዘቡ በታላቅ ሐዘን ልብላቸውን በመቅደድ፤ ሊያስቆሟቸው ወደ እነርሱ ይርጣሉ። ከእግዚአብሔር ይልቅ እነርሱን ሊያመልኩ መነሣታቸውም በጣም አሳስቧቸዋል። የተአምራቱ ክብር ለእግዚአብሔር ብቻ እንዲሰጥ በመፈለጋቸው፤ ጳውሎስ እንደገና የክርስቶስን መልእክት ማስረዳት ጀመረ።

ጥያቄ 7:- አንዳንድ የቤተክርስቲያን መሪዎች እንዴት አድርገው እግዚአብሔር በሠራው ሥራ፤ የግል ጥቅማቸውን ለማግኘት እንደሚጥሩ የሚያሳዩ ምሳሌዎችን ስጥ።

የቤተክርስቲያን መሪዎችን የሚያዘናጉ ሁለቱ ዋና ዋና ፈተናዎች ክብርና ምሥጋና ናቸው። ብዙዎቹም መሪዎች ክብርና ምሥጋና የሚሰጠው ለእግዚአብሔር ሆኖ ሳለ ይህን በመዘንጋት በሚሰጣቸው ክብርና መገላ ይኩራራሉ።

ጳውሎስ፤ አይሁዳውያኑን በብሉይ ኪዳን ውስጥ ወደሚገኘው እግዚአብሔር ሲያመለክታቸው፤ አሕዛብን ደግሞ ስለእውነተኛውና ስለሕያው አምላክ በማስረዳት መልእክቱን መጀመር አለበት። ጳውሎስ ለተሰበሰቡት አረመኔዎች ያቀረበው መልእክት፤ ሰማይና ምድርን ወደ ፈጠረው ሕያው አምላክ ፈታቸውን እንዲያዞሩ የሚያደርጋቸው ነበር። ክብር የሚገባውም እግዚአብሔር ብቻ እንደሆነ አስረዳቸው። በመቀጠልም ጳውሎስ «እግዚአብሔር ባለፉት ትውልዶች አሕዛብን ሁሉ በገዛ ራሳቸው ጎዳና ይሄዱ ዘንድ ተዋቸው። ከዚህም ሁሉ ጋር መልካም ሥራ እየሠራ፤ ከሰማይ ዝናብን ፍሬ የሚሆንበትንም ወራት ሲሰጠን፤ ልባችንንም በመብልና በደስታ ሲሞላው ራሱን ያለምስክር አልተወም።» ይላቸዋል (ቁ 16-17)።

ጥያቄ 8:- ሀ) ይህን ዓይነቱን መልእክት ለአይሁዳውያኑ አላስፈላጊ የሚሆነው ለምንድነው? ለ) ይህ ነገር፤ መልእክተኞችን ለምንመሰክርላቸው ሰዎች እንዲገባ አድርገን በማቅረቡ ረገድ የሚያስተምረን ነገር ምንድነው? ሐ) በአካባቢህ ያሉ ሰዎች፤ የወንጌሉን መልእክት በደንብ አድርገው ከመገንዘባቸው በፊት፤ ልትገልጽላቸው የሚገባህን አንዳንድ ነገሮች በዝርዝር ጻፍ።

ምንም እንኳ ጳውሎስና በርናባስ ስለ እውነተኛው አምላክ ለማስረዳት ቢሞክሩም፤ ሕዝቡ ሊረዳቸው አልቻሉም! ለእነርሱም ከመሰዋት ሰጪን ያግዱት ዘንድ አልቻሉም።

ብዙ ጊዜ ብዙ ሕዝብ በተሰበሰበበት አካባቢ እንደሚሆነው፤ የሕዝቡ አስተሳሰብ ትልቅ ክብር ከመስጠት ወደ ጥላቻ ይለወጣል። ጳውሎስም ስለ ክርስቶስ የሚሰጠውን ምስክርነት ከመጨረሱ በፊት፤ አንዳንድ አይሁዳውያን ከኢፋንዮን ይመጡና ሕዝቡን በማባባል በጳውሎስና በበርናባስ ላይ እንዲነሣ ያደርጉታል! ለሁለቱ ሐዋርያት የነበረው የመስዋዕት ማቅረብ ወዲያውኑ ተለውጦ እነርሱን በድንጋይ ወደ መውገር

ይደርሳል። ሕዝቡ ከዚህ ወዲህ ጳውሎስ የሚናገረውን መስማት አልፈለገም። እነሱ የሚፈልጉት የበፊቱን የጣዖት አምልኮ ሥርዓታቸውን መቀጠል ነው።

ጥያቄ 9:- ጳውሎስ በየጊዜ ተቃውሞ ያጋጥመው ነበር። ስለ ክርስቶስ ስትመሰክር ተቃውሞ ያጋጠመህ እንዴት ነው?

ጳውሎስ፡ ምናልባት የነኛው መሪ በመሆኑ፣ የሞተ እስኪመስላቸው ድረስ በድንጋይ ወገረው ከከተማ ውጭ ጎትተው ያወጡታል። ከጳውሎስ ምስክርነቶች ውስጥ ተቃውሞን ካስነሱበት ከብዙዎቹ ምስክርነቶች ውስጥ አንዱ ይህ ነው። ሆኖም ስደት ለሁሉም ሕዝቦች ወንጌልን እንዲያካፍል ከተጠራበት ጥሪ፣ ጳውሎስን ፈቅ አላደረገውም።

ጥያቄ 10:- ስደት፣ አንዳንድ ክርስቲያኖችን ለክርስቶስ ያላቸውን ምስክርነት እንዲያቆሙ ያደረጋቸው እንዴት ነው?

ሕዝቡ ጳውሎስን በድንጋይ ከወገረ በኋላ፣ የሞተ መስጴቸው ትተውት ይሄዳሉ። ያለጥርጥርም፣ ደቀመዛሙርቱ የሞተ መስጴቸዋል። ሆኖም፣ ደቀመዛሙርቱ ሲከቡት፣ ተነሥቶ ወደ ልስጥራን ተመልሶ ይገባል። በሚቀጥለውም ቀን ጳውሎስና በርናባስ ከልስጥራን 100 ኪ.ሜ ርቀት ላይ ወደምትገኘው ወደ ደርቤን ሄዱ።

የጳውሎስና የበርናባስ አገልግሎት ፍሬ የሌለው አልነበረም። ጳውሎስና በርናባስ በልስጥራን አንዲት ትንሽ ቤተክርስቲያን እስከመመሥረትም ደርሰዋል። ከዚህም ባሻገር፣ ወደበኋላ ላይ ከጳውሎስ ጋር አብሮ የሚጓዘው ሰውዬ ከልስጥራን ቤተክርስቲያን የመጣ ነው። በተጨማሪም፣ ልስጥራን የጢሞቴዎስ የትውልድ ሥፍራ ሳትሆን አትቀርም፤ ምናልባትም እሱና ቤተሰቦቹ ወደ ጌታ የመጡት በዚህ ጊዜ አካባቢ ሳይሆን አይቀርም። ወደ በኋላ ላይ፣ በሁለተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞው፣ ጳውሎስ ወንጌልን በማሰራጨት እንዲረዳው ጢሞቴዎስን ይወስደዋል።

ጳውሎስ በግሉ፣ ወንጌልን ለማስፋፋት ሲል፣ እስከመጨረሻው ዋጋ ለመክፈል ቆርጦ የተነሣ ሰው ነው። ለእርሱ፣ ወንጌልን ማስፋፋትና ቤተክርስቲያንን መመሥረት፣ ትልቁ ሥራው ነበር። ታዲያ ምንም እንኳን በጣም መከራ ቢቀበልም፣ ሥራውን መሥራቱን አላቆመም። አንተስ፣ በኢትዮጵያ ውስጥ በሚሊዮን ለሚቆጠሩ ኢየሱስን ለማያውቁ ሰዎች ይህን ያህል ዋጋ ለመክፈል ዝግጁ ነህ?

ጳውሎስ እሱን ለመስማት ለታደመው ሕዝብ ንግግሩን የሚያሰማው በችግራቸውና በፍላጎታቸው ላይ በመመሥረት ነው። አይሁዳውያን በፊቱንም ቢሆን፣ አንድ እውነተኛና ሕያው አምላክ እንዳለ ያውቃሉ። ለአሕዛብ ግን በመጀመሪያ እግዚአብሔር አንድ እንደሆነና ከሰማይ ዝናብን በግውረድ መብልን መስጠቱ የሱንም መኖር እንደሚያመለክት ሊነግራቸው ይገባል። ምንም እንኳን ሕዝቦች በየራሳቸው መንገድ ቢሄዱም፣ እግዚአብሔር ከምሕረቱ የተነሣ ራሱን ለእነርሱ መግለጡን አልተወም።

ጥያቄ 11:- ሀ) ወንጌልን መስማት የሚያስፈልጋቸውን የተለያዩ ሕዝቦችን ጥቀስ። ለ) በባህላቸውና በአምልኮ ሥርዓታቸው ያላቸው ልዩነት ምንድነው? ይህን

ስንል ወንጌሉን ለእነዚህ ሕዝቦች የምናካፍለው በተለያየ መንገድ ነው ግለታችን ነው። ሐ) የእግዚአብሔር ልጆች ይሆኑ ዘንድ፤ በአካባቢያ ያሉ ሰዎች ሊያውቁ የሚገባቸው ነገር ምንድነው?

ሁለተኛ ቀን፡ - የሐዋርያት ሥራ 14: 21-28

ወንጌሉን ለማሰራጨት ሲሉ፤ ጳውሎስና በርናባስ የከፈሉት ዋጋ ከፍተኛ ነበር። ጳውሎስ መልእክቱን ከመጨረሱ በፊት የልስጥራን ሰዎች ብድግ ብለው በድንጋይ ይወግሩታል። ጌታ ግን ነፍሱን ያተርፋታል። በሚቀጥለውም ቀን ጳውሎስና በርናባስ ወደ ደርቤን ይሄዳሉ።

በዚህ የመጀመሪያው ጉዞ ላይ ጳውሎስ የወደፊቱን ሥራ የሚሠራበትን ንድፍ አውጥቷል። የድንጋዩ ውርወራም ሆነ ዛቻው ጳውሎስን ሊያስፈራው አልቻለም። ዓላማው ቤተክርስቲያኖችን መመሥረት ሲሆን፤ ለዚህም የፈለገውን ዋጋ ይጠይቀው እንጂ፤ ለዓላማው እስከመጨረሻ ድረስ ይገፋበት ነበር። በሄደበት ቦታ ሁሉ፤ እግዚአብሔር ፍሬ እየሰጠው ቤተክርስቲያኖች ይመሠረቱ ነበር።

የሐዋርያት ሥራ 14: 21-28 አንብብና እነዚህን ጥያቄዎች መልስ። ጥያቄ 12 ሀ) ጳውሎስና በርናባስ በደርቤን ያደረጉት ነገር ምንድነው? ውጤቱስ ምን ነበር? ለ) ጳውሎስና በርናባስ ከደርቤን ተነሥተው የሄዱት ወዴት ነው? ሐ) አማኞቹ እንዲያተኩሩባቸው የነገሯቸው ሁለት ነገሮች ምንድናቸው? መ) ሲመለሱ በየከተማዎቹ የነበሩትን አብያተክርስቲያናት ያጻፏቸው እንዴት ነው? ሠ) ጳውሎስና በርናባስ ወደ ሶርያዋ አንጽኪያ የተመለሱት ለምንድነው?

ጳውሎስ በደርቤን ስለነበረው አገልግሎት የምናውቀው ጥቂት ነው። በደርቤን ስለተቃውሞ የተጠቀሰ ነገር የለም። ብዙ ደቀመዛሙርት እንደሆኑና፤ ጳውሎስና በርናባስ ደግሞ ቃሉን እንዳስተማራቸው ነው የተጠቀሰው። ወደ በኋላም አካባቢ፤ በችግር ላይ ለነበረችው ለኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን የተሰበሰበውን መባ ከጳውሎስ ጋር ይዞ የሄደው ጋይዮስ የተባለው ታላቅ መሪ የተገኘው ከዚችው ከተማ ነው (ሐዋ. 20: 4 ተመልከት)። ደርቤን በገላትያ በስተምሥራቅ የምትገኝ ከተማ ነች። አንጽኪያ፤ ኢቶንዮን፤ ልስጥራንና ደርቤን የተባሉት ከተሞች በሙሉ በገላትያ ክፍለ ሀገር የሚገኙ ነበሩ።

ከደርቤን በመነሣትም፤ ጳውሎስና በርናባስ ከላይ በጠቀስናቸው ከተሞች በኩል ተመልሰው ያልፋሉ። የአሁኑ ጉብኝታቸው ብዙውን ያተኮረው ለጠፉት ሰዎች ወንጌልን መስበኩ ላይ ሳይሆን፤ አዳዲሶቹን አማኞች ማበረታታቱና ማፅናናቱ ላይ ነበር።

ጥያቄ 13:- ማቴዎስ 28: 19-20 አንብብ። በእነዚህ ጥቅሶች ላይ በመመሥረት፤ ሁለቱ ዋና ዋና የወንጌላዊ ሥራዎች ምንድናቸው? ጳውሎስ ይህን ታላቅ ተልእኮ የፈጸመው እንዴት ነው?

ጳውሎስ ያስብ የነበረው፡ በኢየሱስ ክርስቶስ እናምናለን ለሚሉ ሰዎች ብቻ አልነበረም። ታላቁ ተልእኮ ወንጌልን መስበክ ብቻ ያካተተ አይደለም፤ የመጨረሻ ግቡ በኢየሱስ ክርስቶስ እናምናለን የሚሉ ሰዎችን በሙሉ የኢየሱስን ትዕዛዞች ማስተማርና የእሱ ደተመዝሙሮች እንዲሆኑ ማድረግ ነው። ጳውሎስ ያመኑትን ሰዎች ሁሉ በመጎብኘት፣ በማጽናናት፣ የእግዚአብሔርንም ትዕዛዝ በማስተማር ይጥር እንደነበር እናያለን። በጣም ያሳስበው የነበረውም፡ ለእግዚአብሔር የተቀደሰ ሕይወት መኖራቸው ነበር። ጳውሎስ የጻፋቸው መልእክቶችም በሙሉ፣ ክርስቲያኖች በክርስቶስ እንዲያድጉ የሚያጽናኑ ነበሩ (ቆላ 1፡ 25)።

ጥያቄ 14፡- ሀ) ቤተክርስቲያንህ አዳዲስ ክርስቲያኖች በእምነታቸው አድገው እንዲጎለጥሱ የምታደርገው እንዴት ነው? ለ) የአዳዲስ ክርስቲያኖች እምነት ያድግ ዘንድ፣ በተሻለ መንገድ ሊያስተምራቸው የሚችሉት እንዴት ነው?

ጳውሎስ፡ ኢየሱስ ክርስቶስን መከተል ዋጋ እንደሚያስከፍል አስተምሯቸዋል። የደህንነትና ወደ መንግሥተ ሰማያት የሚወስደው መንገድ ቀላል መንገድ አይደለም። ብዙ ክርስቲያኖችም አንድ ከዳንን ምንም ችግር አይኖርብንም፣ ባለፀጎች፣ ደስተኞች፣ የተሳካልን፣ ወዘተ ... እንሆናለን ብለው ያስተምራሉ። ነገር ግን፣ መጽሐፍ ቅዱስ የሚያስተምረን ይህንን አይደለም። ጳውሎስም የገላትያን ክርስቲያኖች በግልጽ «ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በብዙ መከራ እንገባ ዘንድ ያስፈልጋል» እያለ ያስተምር ነበር (ሐዋ. 14፡ 22)።

ጥያቄ 15፡- አንዴ የእግዚአብሔር ልጆች ከሆንን ምንም ዓይነት ችግር፣ በሽታ፣ አያጋጥመንም፤ ባለፀጎች ነው የምንሆነው ሊሉ የሰማሃቸውን ሰዎች ስም በዝርዝር ጻፍ። ለእነዚህ ሰዎች ከእግዚአብሔር ቃል መልስ የምትሰጣቸው እንዴት ነው?

ጳውሎስ አማኞችን ሄዶ ማፅናናት ብቻ ሳይሆን፣ አብያተክርስቲያናትንም ያዋቅር ነበር። አማኞች ተገናኝተው ጎብረት ማድረጋቸው ብቻ በቂ አይደለም፤ በቤተክርስቲያን የታቀፉም መሆን አለባቸው። ጥሩ ቤተክርስቲያናት እንዲኖሩ መሪዎች መኖር አለባቸው። ስለዚህም፣ ጳውሎስና በርናባስ ይጎበኟቸው በነበሩት ከተሞች ውስጥ ለቤተክርስቲያን ሽግግሌዎች ሾመዋል። ይህ ሽግግሌዎችን የመሾም ጉዳይ በጣም ትልቅ ጉዳይ ስለሆነ ጳውሎስ፣ በርናባስና ሌሎችም ክርስቲያኖች ምርጫቸው በእግዚአብሔር ፈቃድ ውስጥ እንዲሆን፣ ጊዜያቸውን በመጽምና በመጽላይ አሳልፈዋል።

ጥያቄ 16፡- ሀ) በቤተክርስቲያንህ ሽግግሌዎች እንዴት እንደሚመረጡ አብራራ። ሚሊላት ያለባቸውን ነገሮች ምንድናቸው? ለ) ብዙ ጊዜ የሚመረጡት በጣም መንፈሳዊ የሆኑት ናቸው? ካልሆነስ፣ ለመመረጥ ያበቋቸው ነገሮች ምንድናቸው? ሐ) ቤተክርስቲያንህ የመሪዎችን አመራረጥ በተመለከተ ሁኔታዎችን ማሻሻል የምትችለው እንዴት ነው?

ጥያቄ 17:- ቤተክርስቲያን፡ አዳዲስ አማኞችን ምን ያህል በጥሩ ሁኔታ የምታስተምርና የምታሰለጥን ይመስልሃል?

ጥያቄ 18:- ብዙ አዳዲስ ክርስቲያኖች ቀጣይ ትምህርትና አበራታች ሁኔታዎች ካልተፈጠሩላቸው ምን ይሆናሉ?

ጳውሎስና በርናባስ መሪዎቹ በእምነት የጸኑና ብቃት ያላቸው መሆናቸውን ካረጋገጡ በኋላ፡ ተመልሰው ወደ ሶርያዋ አንጾኪያ ይመለሳሉ። ሜድጂኮ እግረመንገዳቸውንም በዲርጌን ሰብከው ወደ ኢጣልያ ወረዱ፤ ከዚያም ተመልሰው በመርከብ ወደ አንጾኪያ መጡ። ሜድጂኮ

ጳውሎስ በኋላ ላይ ለገላትያ ሰዎች የጻፈው መልእክት በነዚህ የእስያ ከተሞች ለሚገኙት አማኞች ነበር። ጳውሎስና በርናባስ ወዲያውኑ እንደደዱ ሌሎች የአይሁድ ክርስቲያኖች ይመጡና ሐሰተኛ ትምህርቶችን ማስተማር ይጀምራሉ። በትምህርታቸውም ጳውሎስ ሐዋርያ እንዳልሆነና ለመዳን ደግሞ መገረዝና የአይሁዶችን ሕግ መጠበቅ እንደሚያስፈልግ ያስተምሩ ነበር። ጳውሎስ ከየመጀመሪያው ሚሲዮናዊ ጉዞው በኋላ፡ ሁለተኛ ጉዞውን ከመጀመሩ በፊት ለገላትያ ሰዎች በጻፈው መልእክት ክርስቲያኖቹን በኃይል ቃል በክርስቶስ ካገኙት ነፃነት ፈት እንዳይሉ በምትኩ ግን ይህን ነፃነታቸውን በፅናት እንዲጠብቁ ያስጠነቅቃቸዋል።

ጥያቄ 19:- አዳዲስ ክርስቲያኖችን መከታተልን በተመለከተ የጳውሎስ ምሳሌነት ሊያስተምረን የሚችሉው ምንድነው?

ጥያቄ 20:- ተቃውሞ፣ ችግር፣ በሽታና በድንጋይ መወገር በጳውሎስ የግያዳርጥ የወንጌል ማስፋፋት ሥራ ላይ የነበረው ተፅዕኖ ምንድነው?

ቀደም ብለን እንዳየነው ጳውሎስና በርናባስ በእግዚአብሔር ከተመረጡ በኋላ የሸናቸውና አባሎችዎም የነበሩት የአንጾኪያዊ ቤተክርስቲያን ነበረች። ስለዚህም ስለ ሥራቸው ተጠያቂ የሚሆኑት በዚችው ቤተክርስቲያን ነው። በዚህም መሠረት፡ ጳውሎስና በርናባስ በአንጾኪያ ሲደርሱ የቤተክርስቲያኒቱን ምዕመናን ሁሉ ሰብሰብው እግዚአብሔር የሠራውን ሥራ ሪፖርት አቀረቡ። ለአሕዛብም እግዚአብሔር እንዴት የሃይማኖት ደጅ እንደ ከፈተላቸው ተናግረዋል።

ጥያቄ 21:- ሀ) ወንጌላውያን፣ ለምትከፍላቸውና ለምትልካቸው ቤተክርስቲያን፣ ሥራቸውን በተመለከተ ተጠያቂ መሆናቸው በጣም ጥንኛ ነገር የሆነው ለምንድነው? ለ) ቤተክርስቲያንህ ሽግግሮዎችን፣ ወንጌላውያንና መጋቢዎችን ስለሚሠሩት ሥራና ስለ አገልግሎታቸው አፈጻጸም ተጠያቂ የምታደርጋቸው እንዴት ነው?

ሪፖርታቸውን ካቀረቡ በኋላ፡ ጳውሎስና በርናባስ በአንጾኪያ ደቀመዛሙርቱን ለአንድ ዓመት ያህል ሲያስተምሩ ቆዩ።

የመጀመሪያውን የጳውሎስና የበርናባስ ሚሲዮናዊ ጉዞ አይተናል። ምንም እንኳ ጉዞው በተቃውሞ የተሞላ ቢሆንም፤ እግዚአብሔር ቤተክርስቲያኖችን ለመመሥረቻ

ተጠቅሞበታል። የበርናባስ የትውልድ እገር ከነበረችው ከቆጵሮስ ጀምረው፤ የዛሬዋ ቱርክ ወደምትገኝበት ወደ ገላትያ ክፍለ ሀገር ያመራሉ። በኢስዲያ አንጾኪያ፤ በኢቆንዮን፤ በልስጥራንና በደርቤን ቤተክርስቲያናት ተመሥርተዋል። ይህም ሚሲዮናዊ ጉዞ የተደረገው ከ 40-48 ዓ.ም ባለው ጊዜ ውስጥ ነበር።

ጥያቄ 22፡- እስቲ ሙሉስ ብለህ ስለ ጳውሎስ የመጀመሪያ ሚሲዮናዊ ጉዞ አስብና ወንጌሉን ለማስፋፋት ሲል ያደረጋቸውን የተለያዩ ነገሮች በዝርዝር ጻፍ። እነዚህን ነገሮች ወንጌሉን ለማስፋፋት ባላት ዓላማ ውስጥ ቤተክርስቲያንህ ልታካትተው የምትችለው እንዴት ነው።

ወደ ሌላ አገር ሄደው ምሥክር የሚሆኑ ክርስቲያኖች በሙሉ አይደሉም፤ ሆኖም አንተን እግዚአብሔር የጠራህ ለዚህ ከሆነ ጽልየህ በሚያስፈልጋቸው ነገር ልትደጉማቸው ትችላለህ። ሁላችንም ደግሞ ላላመኑት ጎረቤቶቻችንና ቤተሰቦቻችን ልንመሰክር እንችላለን።

ሦስተኛ ቀን፡- የሐዋርያት ሥራ 15፡ 1-35

የመጀመሪያው ሚሲዮናዊ ጉዞአቸው ጳውሎስና በርናባስን በቆጵሮስ ደሴት አድርገው እስያ ወደምትገኘው የገላትያ ክፍለ ሀገር እንዲደርሱ አድርጓቸዋል። እግረ መንገዳቸውንም፤ ቤተክርስቲያናትን መሥርተዋል። በዚህም መልክ ለሁለት ዓመት ያክል ካገለገሉ በኋላ፤ ጳውሎስና በርናባስ በአንጾኪያ ትገኝ ወደ ነበረችው ወደ ላክቻቸው ቤተክርስቲያን ይመለሳሉ።

ከቆጵሌዎስ መለወጥ በኋላ፤ ባለ መገረዝና የሙሴን ሕግ ባለመጠበቅ ለአሕዛብ ደገንነት መኖሩ እውን ሆኗል። እራሷ የኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን በእውነት እግዚአብሔር አሕዛብን እንደሚፈውስ አምናለች (ሐዋ. 11፡ 18)። ሆኖም፤ በጳውሎስ ጉዞ ላይ ብዙ አሕዛብ በቤተክርስቲያን ውስጥ ተጨምረዋል፤ ከኢየሩሳሌም ውጪ ያሉት ቤተክርስቲያኖች ውስጥ ብዙዎቹ አሕዛብ ነበሩ። ታዲያ ጳውሎስና በርናባስ ገና ወደ አንጾኪያ ከመመለሳቸው፤ ሐሰተኛ የአይሁድ መምህራን በየአብያተ ክርስቲያናቶቹ በመዘዋወር ብጥብጥ በመፍጠርና እውነተኛ አማኞች ትሆኑ ዘንድ መገረዝ አለባችሁ በማለት ያስተምሩ ነበር። በሌላ አነጋገር፤ አሕዛቦቹን ያስተምሩ የነበረ፤ በእግዚአብሔር ዓይን ተቀባይነትን ታገኙ ዘንድ መጀመሪያ ታሪክ ውስጥ፤ መመሪያ የሆኑ ትምህርቶች ላይ ግፍት ከተፈጠረ፤ እውነተኛውን ነገር ለመወሰን ሁልጊዜ ቤተክርስቲያን ሸንጎ ትሰበሰብ ነበር። ዛሬ የመጀመሪያው የቤተክርስቲያን ሸንጎ የሆነውን የኢየሩሳሌምን ሸንጎ እናያለን። ጉዳዩ የአሕዛብን ደገንነት በተመለከተ ነበር። አሕዛብ ሳይገረዙና የሙሴን ሕግ ሳይጠብቁ እውነተኛ አማኞች ሊሆኑ ይችላሉ?? ከዚህም የበለጠ ጥንኛ የሆነ ጉዳይ እያንወራራ ነበረ፤ እሱም «አንድ ሰው ለመዳን ምን ግድረግ አለበት?» የሚል ነው። በኢየሱስ ክርስቶስ ከማመን ሌላ፤ መጠበቅ የነበረባቸው ውጫዊ የሆኑ ግዴታዎች ነበሩ?? ይህን ዓይነቱ ሁኔታ በማንሠራራቱ ውሳኔ ሊሰጠው ተገቢ ነበር። ታዲያ ውሳኔው አሕዛብ ለመዳን አይሁዳዊ መሆን አለባቸው፤ ከእምነታቸው በላይ ማሟላት የሚገባቸው ውጫዊ የሆኑ ነገሮች አሉ

የሚሉ ቢሆን ኖሮ፣ ክርስትና ከአይሁድ ሃይማኖት አንዱ ክፍል ይሆን ነበር፤ ወደ አሕዛብ ዓለም አይስፋፋም ነበር። ቤተክርስቲያንን ለውጦ እያንዳንዱ ቤተክርስቲያን ጥሩ ኅብረት እንዲኖረው የሚያደርግ ውሳኔ መደረግ ነበረበት።

ጥያቄ 23፡- ሀ) ይህንን ሐሳብ የቤተክርስቲያን መሪዎች መወሰናቸው አስፈላጊነቱ ለምንድነው? ለ) በኢትዮጵያ ቤተክርስቲያን ውስጥ ዕልባት ያገኙ ዘንድ የቤተክርስቲያኒቱን ሽንገል የሚያሰባስቡ አንዳንድ ጉዳዮች ምንድናቸው?

የሐዋርያት ሥራ 15፡ 1-35 አንብብና ለእነዚህ ጥያቄዎች መልስ ስጥ።

ጥያቄ 24፡- ሀ) ወደ አንጾኪያ መጥተው የነበሩት ሰዎች እነማን ናቸው? የሚያስተምሩትስ ትምህርት ምን ነበር? ትምህርታቸውንስ የተቃወመው ማነው? ለ) ጳውሎስና በርናባስ ወዴት እንዲሄዱ ነው የተመረጡት? በሰማሪያና በፊንቄ ሲያልፉ እየተረኩ ያለፉት ነገር ምንድነው? ሐ) በኢየሩሳሌም ይገኙ የነበሩት አንዳንድ አማኞች ምን እያደረጉ ነበር? መ) ሐዋርያቱና ሽማግሌዎቹ ክርክሩን የፈቱት እንዴት ነው? ደኅንነት በፀጋ በክርስቶስ የሚገኝ ነው የሚለውን ሐሳብ ደግሞ ያቀረበው ማነው? መከላከያውን አጠር አድርጎ ያስቀመጠውስ ማነው? ሠ) የሐዋርያቱና የሽማግሌዎቹ ሽንገል ምን ወሰነ? ረ) የሽንገሉን ውሳኔ ወደ አንጾኪያ ይዘው እንዲሄዱ የተመረጡት እነማን ናቸው?

በጥንቷ ቤተክርስቲያን ውስጥ፣ ይህ የአሕዛብ መገረዝና የብሉይ ኪዳንን ሕግ የመጠበቅ ነገር፣ በአይሁዳውያን አማኞች ብዙ ግጭቶችን ፈጥሯል። አንድ የአሕዛብ ወገን የሆነ ክርስቲያን እንዲድን ከፈለገ መገረዝና የመሰረን ሕግ መጠበቅ አለበት ብለው በብርቱ የሚያስቡ ክርስቲያኖች በኢየሩሳሌም ነበሩ። በዚህም ምክንያት ከይሁዳ ተነሥተው ወደ አንጾኪያ፣ ብለውም እስከ ገላትያ ቤተክርስቲያኖች ድረስ በመሄድ አማኞች የሆኑትን የአሕዛብ ወገኖች ካልተገረዛችሁ መዳን የለም ብለው ያስተምሩ ነበር።

ይህም በየአብያተ ክርስቲያናቱ ትልቅ ግጭት ፈጥሯል። በአንጾኪያም፣ ብዙ የተለወጡ አሕዛብን ያዩ ጳውሎስና በርናባስ በእነዚህ አይሁዳውያን መምህራን ጋር የጦፈ ክርክር ይዘው ነበር። ቤተክርስቲያኒቱም በሁለት የመከፈል አደገኛ አዝማሚያ ደርሶባት ነበር። ይኸውም በአንድ በኩል አይሁዳውያን በሌላው በኩል ደግሞ አሕዛብ በመሆን ተለያይተው ነበር። ችግሩም በጣም አሳሳቢ ስለነበር፣ የአንጾኪያ ቤተክርስቲያን ጳውሎስን፣ በርናባስንና ሌሎች ሰዎች ወደ ኢየሩሳሌም በመላክ ነገሩን ከቤተክርስቲያኑ መሪዎች ጋር እንዲወያዩ አደረገች። ምናልባትም ጳውሎስ፣ አሕዛብ መገረዝ እንደሌለባቸው ማስረጃ እንዲሆነው ቲቶን የወሰደው በዚህ ጉዞው ላይ ሳይሆን አይቀርም (ግላ 2፡ 1-5 ተመልከት)።

ጳውሎስና በርናባስ የኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን መሪዎች ውሳኔ በሌላ ሥፍራ ያሉትን ክርስቲያኖች በሙሉ እንደሚነካ ተገንዝበዋል። በመጀመሪያ ደግሞ ነገሩ

የተነሣው ከኢየሩሳሌም በመጡ ሰዎች ስለሆነ ሁለቱ ቤተክርስቲያኖች ችግሩን እንዲነጋገሩበት ማድረጉ ተገቢ ነው።

የአንጾኪያው ልዑካን ቡድን ወደ ኢየሩሳሌም በመጓዝ ላይ ሳለ፣ ጳውሎስና በርናባስ እግረ መንገዳቸውን ላገፏቸው ክርስቲያኖች የአሕዛብን መመለስ ይተርኩ ነበር። የፊንቄ ከተማ፣ በሶርያና በሰማርያ በስተደቡብ የምትገኝ ስትሆን፣ ወንጌል የተስፋፋበትም ወደ አንጾኪያ በገባበት ሰምን ነበር። ከዚያ የነበሩትም ክርስቲያኖች አሕዛቦች ሳይገረዙ መለወጣቸውን ሲሰሙ፣ በጣም ደስ ተሰኙ። እነሱ እራሳቸው ከአይሁዳውያኑ ጋር በእኩል ዓይን ስለማይታዩና እንደ አሕዛብ ስለሚቆጠሩ፣ ይህ የመገረዝ ግድታ እነሱን የሚመለከት ዋና ነገር ነበር።

ጥያቄ 25፡ - ከአንጾኪያ ቤተክርስቲያን የቤተክርስቲያን ግጭቶችን መፍታት በተመለከተ፣ ልንማር የምንችለው ነገር ምንድነው?

ኢየሩሳሌም ሲደርሱ፣ ጳውሎስን፣ በርናባስና ከእርሱ ጋር የነበሩትን ሰዎች የቤተክርስቲያኗ መሪዎች (ሐዋርያትና የኢየሱስ ወንድም የነበረው ያዕቆብ) ተቀበሏቸው። እግዚአብሔር ያደረገውን ነገር እያወሩላቸው ሳለም፣ ክርክር ተነሣ። ፈሪሃዊ የነበሩት ክርስቲያኖች ተነሥተው ጳውሎስን፣ አሕዛብ ይገረዙና የሙሴን ሕግ ይጠብቁ ዘንድ ይገባል አሉት። እንደምታስታውሰውም ከአይሁድ ወገኖች ውስጥ በጣም ወግ አጥባቂ የነበሩት ፈሪሃውያን ናቸው። የብሉይ ኪዳንን ሕግ መጠበቅ ብቻ ሳይሆን፣ ሕጉ በደንብ መጠበቁን የሚያረጋግጡበትን የራሳቸውን ሕግጋት ጭምር ይጨምሩበት ነበር። እነዚህ፣ ኢየሱስ መሢሕ ነው ብለው ያመኑ ክርስቲያኖች፣ ለመዳን የግድ የብሉይ ኪዳን ሕግጋት መጠበቅ አለባቸው ብለው ያምኑ ነበር። በእነዚህ ሰዎችና በጳውሎስ በተመራው ልዑካን መካከል የተነሣውም ክርክር በጣም የተጠጠረ መሆኑ የሚያጠራጥር አይደለም። ምናልባትም፣ በአሕዛብ አብያተ ክርስቲያናት ውስጥ ትክክል አይደለም ብለው ያዩትን ነገር ለማረም ሲሉ፣ ወኪሎቻቸውን የላኩት እነዚህ ሰዎች ሳይሆኑ አይቀሩም።

እነዚህ ሰዎች አሕዛብ ማግኘት ያለባቸው ነገር፣ የመገረዝ ሥርዓትን ብቻ ነው አላሉም። ቢሆንም ገን፣ ዋነኛው ይህ ነበር። አንድ ሰው፣ አሕዛብ ይድኑ ዘንድ የሙሴን ሕግ መጠበቅ አለባቸው የሚል ከሆነ፣ ይህ አስተሳሰብ ሁሉንም የሕግጋቱን ክፍሎች የሚወክል ነው። የአይሁዳውያኑን አቤቱታ ካዳመጡ በኋላም፣ ሐዋርያቱና ሽማግሌዎቹ በጥያቄው ላይ ለመመካከር ይሰበሰባሉ (ሐዋ. 15፡ 6)። ከብዙ ክርክርም በኋላ፣ ወደ ተሰበሰበው ጉባዔ የሚመለሱ ይመስላል። ይህ በኢየሩሳሌም የተሰበሰበው ጉባዔ የኢየሩሳሌም መሪዎችን፣ እንደ ፈሪሃውያን ያሉ ቡድኖችን የሚወክሉ ተወካዮችን ጳውሎስንና በርናባስን ያሰባሰበ ሳይሆን አይቀርም፤ እግዚአብሔር በመንፈስ ቅዱስ አማካኝነት የሚሠራውን ሥራ በተመለከተም በዚህ ጉባዔ ላይ ግልጽ ውይይት ተደርጓል።

በመጀመሪያ ጲጥሮስ ተነሥቶ የቆርኔሌዎችን ታሪክ ያስታውላቸዋል። ወንጌልን እየሰሙ ሳለ፣ ቆርኔሌዎስና ቤተሰቡ ባይገረዙም፣ እሱና ሌሎች አሕዛብ ካመኑ በኋላ መንፈስ ቅዱስ ወረደባቸው። በቆርኔሌዎስ ቤት ውስጥ፣ ጌታ በአይሁድና በአሕዛብ

መካከል ምንም ዓይነት ልዩነት አላደረገም። ሁለቱም፤ በኢየሱስ ክርስቶስ በማመናቸው ልባቸውን ድህረት ሆኗል። እግዚአብሔር አሕዛብን በእምነታቸው ምክንያት ከተቀበላቸው ዘንድ በእነሱ ላይ ሌሎች ጫናዎችን መጫኑ ትክክል አልነበረም።

ከዚህም በመቀጠል፤ ኢፐርስ አይሁዳውያን የሙሴን ሕግ ለመጠበቅ ያላቸውን ብቃት ይመለከታል። በአይሁዳውያን ታሪክ ውስጥ እንደምናየው፤ ዕድሜ ልካቸውን ሕጉን ሳይጠበቁ ነው የኖሩት። ሕጉ እንደቀንበር ጫና ሆኖባቸዋል፤ ይህም የሆነው ትዕዛዙን ሊጠበቁ የሚችሉበት ችሎታ ስለሌላቸው ነው። ሆኖም፤ የሕጉ ዓላማ ሕዝቡ ወደ እግዚአብሔር ፊትን ዞር አድርጎ በእርሱ እንዲያምን ማድረግ ነው እንጂ፤ ሕጉን በመጠበቅ የራሳቸውን ደንበንነት ጥረው ግረው እንዲያገኙ አይደለም።

ኢፐርስም የወንጌሉ ዋነኛ ሐሳብ የሆነውን በመጥቀስ ንግግሩን ያገባድዳል። ወንጌሉ፤ ሥራ መሥራትን እንደ አንገብጋቢ ነገር አያየውም። አንድ ሰው ለመዳን ሲልም ማድረግ ወይም መጠበቅ ያለበት ምንም መመሪያ የለም። ነገር ግን እሱ እንዳለውም «በጌታ በኢየሱስ ክርስቶስ ፀጋ እንደ እነርሱ እንደምንድን እናምናለን» (ሐዋ. 15: 11)።

ጥያቄ 26:- ሀ) ሰዎች የተወሰኑ ሕግጋትን በመጠበቅ ሊድኑ ይችላሉ ብለው የሚቀበሉ የአንዳንድ ሃይማኖቶችን ስም ዝርዝር ዳፍ። ለ) አዳዲስ ክርስቲያኖችን ጥሩ ክርስቲያኖች ለማድረግ ሲሉ፤ የተወሰኑ ሕግጋትን እንዲጠበቁ የሚያደርጉ አንዳንድ ቤተክርስቲያናትን በዝርዝር ግለጽ። ሐ) የኢፐርስ ንግግር፤ ደንበንነት ያለው በኢየሱስ ክርስቶስ በማመን ብቻ ነው ከሚለው እውነታ ላይ ሌላ ሕግ እንዳይጨመር የሚያስጠነቅቀው እንዴት ነው?

ኢፐርስ ከጨረሰ በኋላ፤ ጳውሎስና በርናባስ ወንጌሉ በአሕዛብ መካከል እንዴት እንደተሰፋፋ ተረኩ። አስተውል፤ በዚህም ሥፍራ ላይ በርናባስ ከጳውሎስ በፊት ነው የሚጠቀሰው። ይህም የሆነው ድር ከአይሁዳውያን ጋር ሆኖ ጳውሎስ ሳይሆን በርናባስ መሪና ቃል አቀባይ ስለነበረ ነው። በርናባስና ጳውሎስ አሕዛብ የብሉይ ኪዳንን ሕግ መጠበቅ እንደማይገባቸው የሚገልጽ ማስረጃ ያቀረቡት እንዴት ነው? ምንም እንኳን ባይገረዙም፤ መንፈስ ቅዱስ ኃይሉን በአሕዛብ መካከል እንደገለጠ አመልክተዋል። እግዚአብሔር መንፈስ ቅዱስም አሕዛብን ተቀብሎ በእነርሱ በኩል እስከሠራ ድረስ፤ ሌሎች አማኞች አሕዛብ የአይሁድን ልማዶች በግድ መጠበቅ አለባቸው ማለት አይገባቸውም።

በመጨረሻም፤ የኢየሩሳሌሚ ቤተክርስቲያን መሪና ከወግ አጥባቂዎች አይሁዳውያን ዘንድ ትልቅ ከበሬታ ይሰጠው የነበረው የኢየሱስ ወንድም ያዕቆብ፤ የማጠቃለያ ንግግሩን ያደርጋል። እግዚአብሔር በኢፐርስ ተጠቅሞ እንዴት ቆርኔሎስን በቤተክርስቲያን ተቀባይነት እንዲያገኝ እንዳደረገ ይገልጻል። የጥንት እስራኤላውያንን «ሕዝቦች» ብሎ እንደጠራቸው ሁሉ፤ እግዚአብሔር ለራሱ የሚሆኑ ሕዝቦችን ከአሕዛብ ወገን እያሰባሰበ ነው። ያዕቆብ ትንቢተ አዎፅ 9: 11-12ን በመጥቀስ፤ ይህ ጉዳይ ከብሉይ ኪዳን ጋር የሚስማማ መሆኑንም ይገልጻል። አዎፅ ከ 760-750 ዓክልበ ባለው ጊዜ ለእስራኤል ሲተነብይ እንደገና በመጨረሻው ዘመን ላይ

እግዚአብሔር የእስራኤልን ሕዝብ የሚጎበኝበትን ጊዜ አሻግሮ ያያል። እግዚአብሔር የወደቀችውን የዳዊትን ድንኳን እንደገና እሠራታለሁ ብሎ ታል ይገባል፤ ይህም፣ የዳዊትን ንጉሣዊ ሐረግ ግለት ነው። በተጨማሪም እግዚአብሔር ከአይሁዳውያን የተረፉትን ቅሬታዎች እሱን እንዲያመልኩ ወደ ራሱ ይመልሳቸዋል። ሆኖም፣ አሕዛብም ቢሆኑ ሰሙን ያስጠሩ ዘንድ እግዚአብሔር በእነርሱም መካከል ይሠራል። ያዕቆብ፣ በመንፈስ ቅዱስ በመመራት፣ የአሕዛብ በኢየሱስ ክርስቶስ ማመን የትንቢት ፍጻሜ መጀመሪያ መሆኑን ተገንዝቧል።

በመቀጠልም ያዕቆብ አንዳንድ ምክሮችን ይለግሳል። አንደኛ በክርስቶስ ኢየሱስ ለማመን በሚሹት አሕዛብ ላይ ችግር እንዳይፈጥሩ ይነግራቸዋል። ይህንን ሲል፣ በኢየሱስ ክርስቶስ ለማመን ሲባል አስፈላጊ የሆኑ መሰናክሎችን የሚፈጥሩ ግዴታዎችን መጨመሩ ትክክል አይደለም ግለቱ ነው። አሕዛብ ለመዳን ሲሉ፣ መገረዝን፣ አይሁዳውያን ለመሆንም የአይሁድን ሕግጋት መከተል የለባቸውም።

ሆኖም፣ ያዕቆብ አሕዛብ ሦስት ዋና ዋና መመሪያዎችን ይጠብቁ ዘንድ ሊጠየቁ ይገባል፤ እነዚህም፡- 1) ለጣዖታት የተሠዋን ሥጋ ከመብላት መቆጠብ አለባቸው። 2) የሕሊና ንጽሕናቸውን በመጠበቅ ከዝሙት መራቅ አለባቸው። 3) ደም ያለበትን፣ ታንቆ የሞተን እንስሳ ሥጋ መብላት የለባቸውም የሚሉ ናቸው።

አሕዛብ እነዚህን መመሪያዎች ይከተሉ ዘንድ ያዕቆብ የሰጠውን ምክንያት አስተውሏል። ይህ እንዲህ የሆነው፣ በሮሜው ዘመን መንግሥት ይኖሩ የነበሩ አይሁዳውያን ያደጉት እነዚህን የሙሴ ሕግጋት በመጠበቅ በመሆኑ ያለነዚህ ሕጎች አይሁዳውያንና አሕዛብ በአንድ ቤተክርስቲያን ተሰብስበው ያምልኩ ወይም ኅብረት ያድርጉ ግለቱ በጣም አስቸጋሪ በመሆኑ ነው።

መጽሐፍ ቅዱስን ጠንቅቀው ከማጥናታቸው የተነሣ፣ በዚህ ሥፍራ ሁለት ዓይነት ትዕዛዞች ተሰጥተው እናያለን። አንደኛ እግዚአብሔር በሁሉም ዘመናት ያሉ ሕዝቦች እንዲጠብቋቸው የሚፈልጋቸው ዓለም አቀፍ የሆኑ ትዕዛዛት አሉ። የዝሙት ትዕዛዝ ለእነዚህ አንድ ምሳሌ ሊሆን ይችላል። ሌተኛ አዳሪነትን በዚያን ጊዜ በነበሩት አሕዛብ ዘንድ እንደ ሃይማኖት ክብር ተሰጥቶት በስፋት ይለመድ የነበረ ነገር ነው። ሆኖም፣ እግዚአብሔር ሕዝቦቹ ከዝሙት የፀዱ እንዲሆኑ ይፈልጋል። በብሉይም በአዲስም ኪዳን ውስጥ፣ የእግዚአብሔር ሕዝቦች ከዝሙት የፀዱ እንዲሆኑ ታዘዋል።

ጥያቄ 27፡- በሁሉም ዘመናት በሚኖሩ ሕዝቦች ላይ ተፈጻሚነት ያላቸውን በብሉይና በአዲስ ኪዳን ውስጥ የሚገኙ ትዕዛዛትን በዝርዝር ጻፍ።

ነገር ግን፣ አንድ ቤተክርስቲያን አባላቶችዋ እንዲጠብቋቸው የምትደነግጋቸው የጊዜያዊነት መልክ ያላቸው ትዕዛዛት አሉ። እነዚህ ትዕዛዛት የሚወጡበት ሁለት ምክንያቶች አሉ። አንደኛ፣ ባልዳኑ ሰዎች መካከል የአንድን ምስክርነት ለመጠበቅ ሲባል የሚሰጡ ትዕዛዛት አሉ። እነዚህ ትዕዛዛት በመጽሐፍ ቅዱስ የተደገፉ ሳይሆኑ፣ ብዙውን ጊዜ የሚወሰኑት አንድ ከሚኖርበት አካባቢ ባህል ጋር በተዛመደ ሁኔታ ነው።

ጥያቄ 28:- ቤተክርስቲያንህ አባላቷን እንዲጠብቁ የምታዛቸውን እንዲህ ዓይነቶቹን ትዕዛዛት እስቲ በዝርዝር ጻፍ።

ሁለተኛ ደግሞ፡ ከተለያዩ ባህሎች የመጡ ሰዎች በበለጠ በሰላምና በፍቅር እንዲኖሩ ሲባል የሚደነገጉ ጊዜያዊ ሕግጋት አሉ። ለጣዖት የተሰዋውን ሥጋ በተመለከተ የወጡት ሕግጋትም ዓላማ ይህ ነው። ለጣዖት የተሠዋን ሥጋ ለማይበሉ አይሁዳውያን ደግሞ፤ ይህ ልማድ በጣም ትልቅ ቅሬታ ይፈጥርባቸዋል። ይህንን እነሱ፤ ከጣዖት አምልኮ ጋር እንደመተባበር ነው የሚቆጥሩት። ስለዚህም፤ አሕዛብ ክርስቲያኖች አይሁዶች የሚያምኗቸውን ነገሮች ማክበር አለባቸው። ወደ በኋላ ላይም ጳውሎስ በብዛት አሕዛብ ለነበሩት ለቆሮንቶስ ክርስቲያኖች በጻፈው መልእክት ውስጥ ሌሎች መመሪያዎችን በመስጠት ይህን ሕግ ችላ ያለው ይመስላል። ለጣዖት የተሠዋን ሥጋ በተመለከተ፤ ጳውሎስ የሰጠውን ምክር የያዘውን 1ኛ ቆሮ. 8 ተመልከት።

ጥያቄ 29:- ቤተክርስቲያንህ አባላቷን እንዲጠብቁ የምታዛቸውን እንዲህ ዓይነቶቹን ትዕዛዛት እስቲ በዝርዝር ጻፍ።

እነዚህን የተለያዩ ሕግጋት ማወቁና በየትኛው ምድብ እንደሚመደቡ መረዳት አስፈላጊ ነው። ሆኖም፤ እነዚህ የመጨረሻዎቹ ሕግጋት ለሁሉም ክርስቲያኖች ሊጠበቁቸው ይገባል ብሎ ማሰቡም በጣም የተሳሳተ ነው። ይህ በሥራ ላይ ወደተመሠረተ ሃይማኖት ሊያመራን ይችላል። ስለዚህም ሁለቱ የመጨረሻዎቹ ሕግጋት የሚጠብቁት፤ በማያምኑ ዘንድ የአንድን ሰው ምስክርነት በአማኞች መካከል ያለውን ኅብረት ለመጠበቅ ሲባል ነው። እነዚህም ሕግጋት የፍቅር ሕግ ነፃብራቆች ናቸው። ጊዜና ባህል በተለወጡ ቁጥርም፤ እነዚህ ሕግጋት ሊሻሩና ሊለወጡ ይችላሉ።

የያዕቆብ ምክር ከሌሎች መሪዎች ዘንድ በጠቅላላ ጉባዔው ተቀባይነት አግኝቷል። የጉባዔውን ውሳኔ በተመለከተም፤ አንድ መልእክት ለመጻፍ ፈለጉ። ይህም መልእክት በግልፃዊ እየዞረ በአሕዛብ ምድር በሚገኙ አብያተ ክርስቲያናት የሚነበብ ነበር። ይህንንም ውሳኔ በይፋ ለየአብያተ ክርስቲያናት ለመስጠት ሲባል ከኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን ውስጥ የሚገኙ የተከበሩ ሰዎች ከመልእክቱ ጋር አብረው ተልከዋል። ተወካዮቹም፤ አንደኛው ይሁዳ ሌላኛው ደግሞ ሲላስ ይባሉ ነበር። ሁለቱም በኢየሩሳሌሚ ቤተክርስቲያን ውስጥ መሪዎች የነበሩና ነቢያትም የነበሩ ናቸው። በኋላ ላይም በሁለተኛውና በሦስተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞው ላይ ሲላስ ከጳውሎስ ጋር ተጉዟል። ከዚያም የመከራበትን ነገር ለአንጾኪያዊ ቤተክርስቲያን ሲሰጧት፤ በታላቅ ደስታ ተቀበለችው።

ጥያቄ 30:- ነገሩን ለአንጾኪያዊ ቤተክርስቲያን በእንደዚህ ዓይነት ሁኔታ ማሳወቅ ጥሩ የነበረው ለምንድነው?

ነቢያት የነበሩት ይሁዳና ሲላስ፤ ወደ ኢየሩሳሌም ከመመለሳቸው በፊት፤ የአንጾኪያ አማኞችን መክረው አፀኑአቸው። ጳውሎስና በርናባስ ደግሞ በዚያው በአንጾኪያ ማስተማራቸውንና መስበካቸውን ቀጠሉ።

ጥያቄ 31:- አንተ በግልህ ላደርጋቸው አይገቡኝም ብለህ የምትጠየቁቸው ግን ለአንድ ክርስቲያን እንደ ስሕተት የማይቆጠሩ፣ አንድ ወይም ሁለት ልማዶችን ጥቅስ።

ይህም ሆኖ፣ በጥንቷ ቤተክርስቲያን ይህ ሐሳብ እንዲህ በቀሉ ዕልባት አግኝቶ ክስም ብሎ አልጠፋም። በጳውሎስ አገልግሎት ጊዜ ከመጀመሪያ አንሥቶ እስከ መጨረሻ ድረስ አይሁዳውያን በአሕዛብ ላይ የብሉይ ኪዳንን ሕግ ሊጨምሩባቸው ይፈልጉ ነበር። ይህም ነገር፣ ጳውሎስ ለየአብያተ ክርስቲያናት በጻፈው መልእክት ውስጥ ጎልቶ ሲንፀባረቅ እናያለን። እንዲያውም፣ ከዚህ ጊዜ በኋላ፣ እራሱ ጴጥሮስ በዚህ ወጥመድ ውስጥ ወድቆ ነበር። በገላትያ መልእክቱ ላይ፣ ጳውሎስ ለጴጥሮስ ሕጉ ያለውን ሥፍራ ሲያመለክተውና ለመዳንም እግዚአብሔር የሚጠይቀው እምነትን ብቻ እንጂ ሕግንም አብሮ መጠበቅ እንዳልሆነ የገለጸለትን ጊዜ ይጠቅሳል (ገላ 2: 11-16 ተመልከት)።

ይህ ጉዳይ የጥንቷን ቤተክርስቲያን እንዲህ እንዳስቸገራት ሁሉ፣ በየዘመናቱ ሁሉ በቤተክርስቲያን ታሪክ ውስጥ ይታይ የነበረውም ይኸው ችግር ነበር። ለመዳን ወይም ቅዱሳን ለመምሰል ከፈለጉ፣ ሰዎች ሊጠብቁቸው ይገባል በማለት፣ ሰይጣን የሚያደርገው ነገር ቢኖር፡- ወንጌልን በሕጎች ድርደራ በክሉ ማቅረብ ነው። አንድ ሰው ሕግን ከጥሩ መንፈስ ተነሥቶ ይጠብቀው እንደሆነ ወይም ወንጌልን ለመቃወም ለማደናቀፍ ሲባል እንደሆነ ማወቁ ትልቅ ጥበብን የሚጠይቅ ነው። ይህ ነገር ከሚኖሩበት ቦታ ወጥተው በሌላ ባህል ውስጥ ገብተው የሚሠሩ ወንጌላውያን ላይ በደንብ ይታያል። የአንድ ወገን ባህላዊ እምነትን በወንጌሉ ላይ ጨማምሮ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ ከማመናቸው በፊት እንዳንድ ነገሮችን እንዲያደርጉ መጠየቁ በጣም ቀላል ነገር ነው። እንዳንዶችማ ዘላን የሆኑ ሰዎች ክርስቲያን ለመሆን ከፈለጉ ልብሳቸውን አውልቀው ዘመናዊ ልብስ መልበስ ይኖርባቸዋል እስከ ማለት ድርሰዋል። እንግዲህ እነዚህ ሰዎች ልክ እንደ ጥንቶቹ አይሁዳውያን፣ ሰዎች ክርስቶስን በማመን ብቻ ሳይሆን ሕግንም በመጠበቅ ክርስቲያን እንዲሆኑ በማለት በወንጌሉ ላይ ሌላ ሌላ ነገር ጨማምረዋል። ከእግዚአብሔር ጋር ኅብረት እንዲኖራቸው ብለው፣ ባህላቸውን እያስለወጧቸው ነው።

ጥያቄ 32:- ከዚህ ምዕራፍ ላይ፣ ወንጌላውያንን በጥንቃቄ ስለ ማሠልጠን ምን ልንግር እንችላለን?

አራተኛ ቀን:- የሐዋርያት ሥራ 15: 36-41

የኢየሩሳሌሙ ጉባዔ ውሳኔ አሕዛብ ላይ አላስፈላጊ የሆኑ ሕጎች እንዳይወሰኑባቸው፣ ነገር ግን ያለምንም ችግር ወደ ቤተክርስቲያን እንዲገቡ መንገዱን ከፍቷል። ለመዳን ሲሉ፣ አይሁዳዊ መሆን የለባቸውም። ይህ ውሳኔ፣ በአይሁዳውያንና በአሕዛብ ዘንድ የጠበቀ ግንኙነት እንዲኖርና፣ ወንጌሉ ያለምንም እንቅፋት በአሕዛብ ዘንድ እንዲስፋፋ አድርጓል። እንዲያውም፣ ከጥቂት ዓመታት በኋላ፣ የክርስትና

መሠረት የሚገኝበት ቦታ ከኢየሩሳሌም ወደ ሮም፣ ከአይሁዳውያን ወደ ኢሕዛብ ባሉበት ሥፍራ ተለውጧል።

ጳውሎስ፡ የጌታን ቃል ወደ ኢሕዛቡ ዓለም መውሰዱን አልዘነጋም ነበር። ለተወሰነ ያህል ጊዜም በአንጾኪያ ካስተማረ በኋላ፣ በአዳዲስ ሥፍራዎች ወንጌሉን ይዞ መሄድ እንዳለበት ይሰማል። ነገር ግን፣ ወዲያውኑ ያልታሰበ ችግር ውስጥ ይወድቃል። ከቤተክርስቲያን ሥራ ውስጥ አንዱ ችግር፣ በአገልጋዮች መካከል የሚፈጠረው አለመግባባት ነው። በዚህም መሠረት በጳውሎስና በበርናባስ መካከል ችግር ይፈጠራል።

ጥያቄ 33፡- ቤተክርስቲያን ውስጥ በአገልጋዮች መካከል የተነሣው ችግር፣ ለእግዚአብሔር እንዴት እንቅፋት እንደሆነ የሚገልጽ ሁኔታን ሰፋ አድርገህ አብራራ።

የሐዋርያት ሥራ 15፡ 36-41 አንብብና ለሚከተሉት ጥያቄዎች መልስ ሰጥ።

ጥያቄ 34፡- ሀ) ጳውሎስ ሐሳብ ያቀረበው፣ እሱና በርናባስ ወደት እንዲሄዱ ነው? ለመሄድ የፈለገው ለምንድነው? ለ) ያልተግባቡበት ነገር ምንድነው? ውጤቱስ ምን ሆነ? ሐ) ከጳውሎስ ጋር አብሮ የሚሄደው ማን ሆነ? ወደትስ ነው የሄዱት? መ) ከዚህ በፊት ስለ ሲላስ የሰማነው የት ሥፍራ ነው? (ሐዋ. 15፡ 22፤ 27 ተመልከት)።

አንድ ቀን ጳውሎስና በርናባስ በአንጾኪያ እያስተማሩ ላለ፣ ጳውሎስ በርናባስን «ተመልሰን የጌታን ቃል በተናገርንበት በየከተማው ሁሉ ወንድሞችን እንጎብኛቸው፤ እንዴት እንዳሉም እንወቅ» ይለዋል። ጳውሎስ በእምነት ወደ ክርስቶስ የመራቸውን ሰዎች አልረሳቸውም፤ በተጨማሪም በመጀመሪያ ሚሲዮናዊ ጉዞው ላይ የመሠረታቸውን ቤተክርስቲያናት እንደገና ሊጎበኛቸው ይፈልግ ነበር።

በርናባስ በነገሩ ተስማማ፤ ዘመዱንም ግርቆስ የተባለውን የሐንስን ለመውሰድ ፈለገ። ጳውሎስ ግን በመጀመሪያው ጉዞአቸው ላይ በጽንፍልያ ትቶአቸው ስለሄደ፣ የሐንስ ከእነርሱ ጋር እንዲሄድ አልፈለገም። መጽሐፍ ቅዱስ ግርቆስ የተባለው የሐንስ ለምን እንደሄደ ባይነግረንም፣ ጳውሎስና በርናባስን ተለይቶ የሄደው ያለ እነርሱ ፈቃድ ይመስላል። ስለዚህም ይመስላል፤ ጳውሎስ በሁለተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞ ላይ ከኛ ጋር ለመጓዝ ብቁ አይደለም ብሎ በማሰብ ግርቆስ የተባለውን የሐንስን እንዳይሄድ ይከለክለዋል።

ደግሞ የተከበረ ሰው የነበረው በርናባስ፣ ከእነርሱ ጋር አብሮ እንዲሄድ ሌላ ዕድል ሊከፈው ይገባል ብሎ ያምን ነበር። ለሥራው ቀናተኛ የነበረው ጳውሎስ ደግሞ፣ ግርቆስ ለአገልግሎቱ እንቅፋት ይሆናል ብሎ አሰበ። በርናባስ ግለሰቦችን የመርዳትና የማጽናናት ስጦታ ሲኖረው፣ ጳውሎስ ደግሞ መታገሥ የማይችል ነበር።

እግዚአብሔር በሁለቱም ባህሪዎች ይጠቀማል። ከዚህ በፊት፣ በርናባስ በነበረው የማጽናናት ስጦታ፣ እንዴት ቤተክርስቲያንን እንደረዳት አይተናል። እራሱ ጳውሎስ እንኳ፣ ከሐዋርያት ጋር የተወወቀውና የማስተማር አገልግሎቱን በአንጾኪያ የጀመረው

በበርናባስ በኩል ነው። ሆኖም፤ ጳውሎስ በጣም ኮስታራ ሰው ነበር። ይህም ባህሪው፤ ወንጌሉን ተሰምቶባቸው ወደማይታወቁ ሕዝባቢዎች ይዞ እንዲሄድ ትልቅ አስተዋፅኦ አድርጓል። ብዙ ጊዜም በእግኞች መካከል ግጭትን የሚፈጥረው፤ የተለያየ ባህሪያቸው ነው።

ጥያቄ 35:- ሀ) በክርስቲያኖች መካከል 'ለውን ግጭት እንዴት ታየዋል?' ወይም አልፈህበት ከሆነ እንዴት ነበር? ለ) የሌላኛውን ሰው ሐሳብ በመቀበል ግጭቶች ሊረገቡ ይችላሉ?

ጳውሎስና በርናባስ በመካከላቸው የከረ፤ አለመግባባት ተፈጥሮ ነበር። ያህልባትም በምዕመናኑ ዘንድ ጋዘንን ሳይፈጥር አይቀርም። ታዲያ ይህም ሁሉ ሆኖ በመጨረሻ ላይ፤ በርናባስ ማርቆስ የተባለውን የሐንሰን ወደ ቆጵሮስ ይዞት ይሄዳል፤ ጳውሎስ ደግሞ ሲላስን ይመርጥና ወደ ኪልቅያ በመሄድ፤ በእስያ ያሉትን አብያተ ክርስቲያናት ዳግመኛ ይጎበኛል። (የጳውሎስን ሁለተኛ ሚሲዮናዊ ጉዞ የሚያሳዩትን ካርታ ተመልከት)።

የእግዚአብሔር ሥራ በሕዝቦቹ አለመስማማት ወይም ድክመቱ አይረታቸውም። አለመስማማቱን እንኳ ለውጦ ለከብሰ ሊጠቀምባቸው ይችላል። ጳውሎስና በበርናባስ መካከል የተፈጠረው አለመግባባት፤ ከአንድ ወንጌላዊ ቡድን ይላቅ ሁለት ቡድኖች እንዲሄዱ አድርጓል። በዚህ ጉዞ ላይ በበርናባስና በማርቆስ ላይ ምን እንደደረሰባቸው እናውቅም፤ ይህም የሆነው ሉቃስ የጳውሎስና ሲላስ ሁለተኛ ሚሲዮናዊ ጉዞ ላይ ትኩረት በማድረጉ ነው።

ቤተ ክርስቲያን የጳውሎስን አዲስ ጉዞ ደግፋለች፤ ጳውሎስና ሲላስም ሲሄዱ ድጋፍ ሰጥታ፤ ጸልያ ነው የላከቻቸው። ስለ በርናባስና ማርቆስ ጉዞ ግን የተጠቀሰ ነገር የለም፤ ታዲያ ይህን ስንላ ቤተክርስቲያን በእነርሱ ጉዞ አልተስማማችም ማለት አይደለም። ስለ በርናባስም ይሁን ማርቆስ ስለተባለው የሐንሰ በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ላይ ለመጨረሻ ጊዜ የተጻፈው (ዚህ ሥራ ላይ ነው። ከዚህ ይልቅ የዚህ መጽሐፍ ጸሐፊ የሆነው ሉቃስ የበለጠ ትኩረት የሚሰጠው ጳውሎስ በአሕዛብ መካከል የነበረው አገልግሎት ላይ ነው።

እንደምታስታውሰው፤ የኢየሩሳሌም ጉባዔ ያላለፈውን ውሳኔ፤ ጳውሎስ ከኢየሩሳሌም ይዞ ሲመለስ፤ ከኢየሩሳሌም አብረውት የመጡ ሁለት ሰዎች ነበሩ። ከእነዚህ ሰዎች ውስጥ አንዱ ሲላስ ነበር (ሐዋ. 15: 23-27)። የሲላስ ስም ከኢየሩሳሌም በተላከው መልእክትም ላይ ተጠቅሶ ነበር። ጳውሎስ ከእንጾኪያቸው ቤተክርስቲያን ሲላስ ደግሞ ከኢየሩሳሌም ቤተክርስቲያን የመጣ ነው፤ በዚህ የመልኩ በሁለተኛው ሚሲዮናዊ ጉዞ ላይ ሁለቱም ቤተክርስቲያኖች መወከላቸው ተገቢ ነው።

ጳውሎስና ሲላስ ርማውያን በመሆናቸው በርማው መንግሥት በተያተ አገሮች ውስጥ የበለጠ ተቀባይነት እንዲያገኙ አድርጓቸዋል (ሐዋ. 16: 17-38)። በሚቀጥለው ሳምንት፤ ባቀረቡት መልእክት ምክንያት የተነሣውን ቃውሞዓ እግዚአብሔር በሕይወታቸው ውስጥ የሠራውን ድንቅ ሥራ እንመለከታለን። በሰርያና

በኪልቅያ በመጓጓዝ ላይ ሳሉ፡፡ እግዚአብሔር የእያንዳንዳቸውን ስጦታ ለቤተክርስቲያን ግጽናኛ ተጠቅሞበታል፡፡ በአይሁድ ሃይማኖት ወገ አጥባቂዎች ተጽዕኖ ፤ ጊደረግባቸው ከኢፕሮስና ከቤናባስ ይበልጣል፡፡ ጳውሎስ በፀጋ የመዳንን የተገነዘበ ሰውሳል (ገላ 2: 11-13 ተመልከት)።

ጥያቄ 36. - እግዚአብሔር የተለያዩ ስጦታዎችን ችሎታዎችን ይሰጣል። ልዩ የሆነው የጳውሎስ ስጦታ ምንድነው? የበርናባስና የሲላስ ስጦታዎች ምንድናቸው? የአንተ ስጦታ ምንድነው?

በግርዛብ ማከንያት የተነሣው አለመገባባት እስከመጨረሻ ድረስ የቀየ ችግር አልነበረም። ጳውሎስ በ1ኛ ቆሮንቶስ መጋለጥ ላይ ወንጌላዊ በርናባስን ሲያሞግስ እናየዋለን። ጳውሎስ በግርዛብ ላይ የነበረውን ጥላቻ ለብዙ ጊዜ ይዞት አልቆየም። ማከንያቱ፡፡ ጳውሎስ በርም እሥረኛ ላለ በአጠገቡ የነበረው ግርዛብ ነበርና ነው። እንዲያውም፡፡ ጳውሎስ ከመሞቱ (ፊት ግርዛብ ወደ እርሱ እንዲመጣ ጥሪ አድርጓል (ቆላ 4: 10 እና ጢሞ. 4: 11))።

በአገልጋዮች መካከል ሁሉም ቢሆን እነ መስማማት ይኖራል። ሆኖም የናውነገር፡፡ የእግዚአብሔር ሥራ እንዳይደናቀፍ በእነዚህ ችግሮች ውስጥ ነገር መሥራት ነው። ሰይጣን ቤተክርስቲያን ለመሥራት ግራቶችንና ክፍፍልን እንዲፈጥር አመቺ ሁኔታዎችን መከፈት የለብንም።

አምስተኛ ቀን፡ -

ትምህርቱን ከልስና የመጠያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

የክለሳ ጥያቄዎች

1. ጳውሎስ ወደ አንድ አዲስ ከተማ ሲገባ፡፡ ለመመሥከር መጀመሪያ የሚሄደው ወደየት ነው?
2. ጳውሎስ ለአይሁዳውያንና ለአሕዛብ የግ ሰጠው ምሥክርነት ልዩ መሆኑ፡፡ አስፈላጊ የሚሆነው ለምንድነው?
3. ይህን ታላቅና ከባድ የሆነ ወንጌላን በእነዚህ ዓለም የማድረሱን ተግባር እንዲፈጸም የረዱት የጳውሎስ ባህሪዎች ምንድናቸው?
4. ሀ) በመጀመሪያው ጉዞ ላይ፡፡ ጳውሎስና ተስፋ ሲያስቆርጡ ይችሉ ነበር የምትላቸውን ችግሮች በዝርዝር ግለጽ፡፡ ለ) አገልግሎቱ ላይ ተጽዕኖ ያሳደሩትስ እንዴት ነው?
5. የጳውሎስን ቤተክርስቲያን የመመሥረትና የማገጸ ስልቶች መለስ ብለህ እያቸው።
6. ሀ) የኢየሱሳይም ቤተክርስቲያን ጉባዔ ለምን አስፈለገ? ለ) ቤተክርስቲያን ላይ ተጽዕኖ ያሳደረውስ እንዴት ነው?
7. ከጳውሎስና በርናባስ ግምት ውስጥ የተካተተውን መልካም ነገር ግለጽ።

ለሳምንታዊው ስብሰባ ዝግጁ እንድትሆን፤ ሳምንታዊውን የመወያያ ጥያቄዎችን ተመልከት።

ሳምንታዊ ስብሰባ^ሠ

1. ሳምንታዊው የአምልኮ ጊዜ

3. ክለሳ

2. ጸሎት

4. ውይይት፡-

ሀ) የጳውሎስን የቤተክርስቲያን አመሠራረት ስልት ተወያዩበትና የእንተ ቤተክርስቲያን

አሠራር ከእርሱ ስልት ጋር እንዴት ሊወዳደር እንደሚችል ተመልከት።

ለ) 1. ብዙ ጊዜ በአገልጋዮች መካከል አለመግባባት የሚፈጠረው ለምንድነው?

2. እነዚህ አለመግባባቶች፤ ሁሉ ምን ምን ውጤቶችን ነው የሚያስገኙት?

3. አለመግባባቶች ለቤተክርስቲያን ጎጂ የሚሆኑት መቼ ነው?

4. ክርስቲያኖች ለልዩነቶቻቸው ዕልባትን መፍጠር ያለባቸው በምን ዓይነት መንገድ ነው?

ሐ) 1. ነባር ክርስቲያኖች አስፈላጊ ያልሆኑ ባህሎችን ወይም ልማዶችን አዳዲስ ክርስቲያኖች እንዲከተሏቸው ሊያደርጉ የማይችሉት በምን ዓይነት መንገድ ነው?

2. በአዳዲስ ቦታዎች ላይ በተመሠረቱ ቤተክርስቲያኖች ውስጥ፤ ሊሟሉ ይገባቸዋል የሚሏቸውን አንዳንድ ነገሮች በዝርዝር ጻፍ። 3. ይህ ችግርን የፈጠረው እንዴት ነው? 4. ቤተክርስቲያንህ ወንጌላውያኗ እንዲህ ዓይነቱን ስሕተት እንዳይፈጽሙ፤ ስትል የምታሠለጥናቸው እንዴት ነው?

መ) 1. በቤተክርስቲያን ውስጥ የሚነሡ ሐሰተኛ ትምህርቶችን መዋጋት በተመለከተ፤ ከኢየሱሳሌሙ ጉባዔ ልንማረው የምንችለው ነገር ምንድነው? 2. በኢትዮጵያ ውስጥ የሚገኙ ወንጌላውያን ቤተክርስቲያኖች፤ ሐሰተኛ አስተማሪዎችን ተባብረው በመቃወሙ ረገድ አብረው የሚሠሩት እንዴት ነው? 3. ወንጌላውያን ቤተክርስቲያኖች ይህን ተግባር በተቀላጠፈ ሁኔታ ሊፈጽሙ የሚችሉት እንዴት ነው?

5. ጸሎት